

Uddybelse af “Ordblindefilter”

Videncenter for Sprog og Læsning

Ordblindefilter - Ordblindevenlig undervisning

Didaktiske overvejelser når du planlægger/gennemfører din undervisning

Deltagelse

- Tekster/aktiviteter er digitalt tilgængelige; pdf'er, videoer, lydfiler etc.
- Modeller arbejdsprocessen - tænk højt og inddrag brugen af LST
- Tydeliggør læringsmål + hvilke metoder og LST-strategier eleverne skal anvende?
- Brug visuel understøttelse/ inddrag videoguides, læseguides, skriveskabeloner etc.

Struktur

- Skab visuelt overblik - vis dagens aktiviteter i Meebook
- Giv få beskeder/ anvisningen af gangen
- Lav en struktureret gennemførelse af lektionen i 3 faser:
 - Indlednings- og målsætningsfasen.
 - Arbejds- og udforskningsfasen.
 - Afslutnings- og evalueringsfasen

Strategier

- Overvej forskellige metoder til opgaveløsningen, så der er tid til anvendelse af LST
- Overvej/vurder om der kommer barrierer for den ordblinde elev i den konkrete lektion
- Inddrag læseforståelsesstrategier; Før - Under - Efter aktiviteter
- Udvælg/prioriter fokuspunkter, så eleverne når at arbejde med det vigtigste

Dialog

- Samarbejd med eleven om **deres** anvendelse af LST og strategier
- Giv løbende feedback på elevens arbejde og brug af strategier
- Vær opmærksom på (og gå i dialog om) faglige udfordringer og elevens mindset
- Understøt videndeling mellem de ordblinde elever

Deltagelse

- Tekster/aktiviteter er digitalt tilgængelige; pdf'er, videoer, lydfiler etc.
- Modeller arbejdsprocessen - tænk højt og inddrag brugen af LST
- Tydeliggør læringsmål + hvilke metoder og LST-strategier eleverne skal anvende?
- Brug visuel understøttelse/ inddrag videoguides, læseguides, skriveskabeloner etc.

- Tjek om materialer er på Nota
- Husk OCR-behandling, hvis du selv har skannet ind
- Vis eleverne, hvordan de kommer i gang + løser opgaven i stedet for kun at fortælle dem det.
- Fortæl eleven, hvad de skal lære ved at lave den givne opgave
- Vær opmærksom på hvilke LST-funktioner eleven skal bruge for at kunne få et læringsudbytte i opgaven/timen
Fx. overstreg nøgleord, lav notater, lav en lydfil eller videooptagelse etc.

Primære LST-funktioner

Oplæsning
Ordforslag
Talegenkendelse (TTT)
OCR-behandling

Sekundære LST-funktioner

Stavekontrol
Grammatikkontrol
Søgefunktion
Ordbogsfunktion
'Translate' funktion

Lydfiler
Videooptagelser
Skærmoptagelser

Struktur

- Skab visuelt overblik - vis dagens aktiviteter i Meebook
- Giv få beskeder/ anvisningen af gangen
- Lav en struktureret gennemførelse af lektionen i 3 faser:
 - Indlednings- og målsætningsfasen.
 - Arbejds- og udforskningsfasen.
 - Afslutnings- og evalueringsfasen

- Hjælp eleven med at skabe struktur
Fx liste med 1, 2, 3, tidsrammer, læseguides eller skriveskabeloner
- Vær opmærksom på elevens arbejdshukommelse
Giv få beskeder ad gangen og giv eleven den fornødne tid til opgaver
Brug gentagelser i opgaveløsningen
- Husk at få afsluttet timen (i god tid), så det bliver italesat, hvad eleverne har arbejdet med/lært
- Opbyg gode rutiner i klasserummet
Fx opladning, tændt Pc, læringsparat etc.

Strategier

- Overvej forskellige metoder til opgaveløsningen, så der er tid til anvendelse af LST
- Overvej/vurder om der kommer barrierer for den ordblinde elev i den konkrete lektion
- Inddrag læseforståelsesstrategier; Før - Under - Efter aktiviteter
- Udvalg/prioriter fokuspunkter, så eleverne når at arbejde med det vigtigste

- Når en elev læser eller skriver, kan de efter behov bruge deres LST på forskellige måder. Fx. skrive med/uden ordforslag, inddrage tale-til-tekst, notater i form af lydfiler eller skærmoptagelser.
- Vær altid opmærksom på at inddragelse af LST tager tid, så giv eleven mulighed for dette.
- Vær på forkant med evt. udfordringer for eleven i dagens aktiviteter ift. deltagelse og læringsudbytte. Eleven føler sig set, hvis du på forhånd guider eleven i en aktivitet.
- Husk at alle fag har deres eget fagsprog - og at nøgleord skal have fokus.
- hvordan skal denne tekst læses?
- Hjælp eleven med at prioritere opgaverne - specielt hvis eleven har en langsommere forarbejdningshastighed.

Dialog

- Samarbejd med eleven om **deres** anvendelse af LST og strategier
- Giv løbende feedback på elevens arbejde og brug af strategier
- Vær opmærksom på (og gå i dialog om) faglige udfordringer og elevens mindset
- Understøt videndeling mellem de ordblinde elever

- Lav klare aftaler med dine elever omkring opstart af timen - at få åbnet CD-ord/IntoWords
- Vær nysgerrig på hvilke funktioner eleven bruger i opgaverne, så du kan guide eleven deri.
Læg mærke til om eleven bruger LST :-)
- Hvis eleven er udfordret i en specifik opgave, så tal/vis eleven andre veje i opgaveløsningen.
Inddrag det dynamiske mindset i dialogen om at 'gå nye veje'.
- Giv eleverne mulighed for at hjælpe hinanden og dele strategier i opgaveløsningen.